

#2
CETINJSKI
FORUM
#2023

3 – 4.
NOVEMBRA
2023. ↘ ↗ ↙ ↘ ↗ ↙ ↘

FAKULTET
ZA CRNOGORSKI JEZIK
I KNJIŽEVNOST

Crna Gora i Zapadni Balkan: Ubrzano ka zapadu ili polako ka istoku?

2. novembar

19.00 h – Autorsko veče Burhana Sönmeza

Moderator: Andrej Nikolaidis

DAN PRVI 3. novembar

10.00 h – Svečano otvaranje 2. Cetinjskog foruma

Pozdravne riječi:

Aleksandar Radoman Fakultet za crnogorski jezik

i književnost – Cetinje

Adnan Čirgić Crnogorski PEN centar

Burhan Sönmez predsjednik PEN International

10.30h – Kafe pauza

11.00 – 13.00 h **PANEL I**

Crna Gora i Zapadni Balkan

između Zapada i Istoka

Govore:

Janusz Bugajski (Washington D.C.)

The impact of Russia's rupture on the Western Balkans

Roman Jakič (Ljubljana)

Ubrzano ka Zapadu ili polako ka Istoku?

Vesna Pusić (Zagreb) *Zapadni Balkan*

– *Jedina kriza koju EU može riješiti (za sada)*

Daliborka Uljarević (Podgorica) *Crnogorski pregovori sa EU*

– *ko je i kada gubio kredibilitet i kako ga povratiti?*

Tvrtko Jakovina (Zagreb) *Jadran kao put u bogatiji svijet*

Daniel Server (Washington D.C.) *What is Serbia trying to do in the Balkans and how can it be stopped?*

Moderatorica: **Olivera Komar**

13.00 h – Koktel

13.30 – 15.30 h **PANEL II**

**Zapadni Balkan u raljama
nacionalizma i revizionizma**

Govore:

Rusmir Mahmutćehajić (Sarajevo)

Ideologije i programi antibosanstva, temeljni činitelji geopolitičke nestabilnosti u Jugoistočnoj Evropi

Ivo Goldstein (Zagreb) *Da li kulture sjećanja povezuju ili razdvajaju? – prostor bivše Jugoslavije 2023.*

Aleksej Kišjuhas (Novi Sad) *Klerikalizacija, svetosavlje i retradicionalizacija u Srbiji nakon 2000. godine*

Milivoj Bešlin (Beograd) *Između istorije i mita: Ideologija „svetosavlja“ od vladike Nikolaja Velimirovića do patrijarha Porfirija Perića*

Siniša Vuković (Washington D.C.)

Oblikovanje malignog uticaja i autoritarni modeli vladanja u Crnoj Gori

Senadin Lavić (Sarajevo)

Hegemonijsko velikodržavlje i etnofaulizam

Moderator: **Boban Batrićević**

15.45 – 16.15 h

**Promocija Rezolucije PEN International
o Zapadnome Balkanu**

Govore: **Burhan Sönmez** (London)

Milan Marković (Cetinje)

16.30 – 18.30 h – Pauza za ručak

19.00 – 19.45 h Promocija knjige
**„Povijesni revizionizam i neoustaštvo
– Hrvatska 1989. – 2022.“ Iva Goldsteina**

Moderator: **Vasko Raičević**

19.45 – 20.30 h Promocija romana
„Vedran i vatrogasci“ Harisa Imamovića

Moderator: **Andrej Nikolaidis**

DAN DRUGI 4. novembar

9.00 – 11.00 h PANEL III

Crna Gora: nestanak ili restart?

Govore:

Balša Božović (Beograd) *Crnogorski suverenistički narativ – između fatalizma i realnosti*

Zlatko Vujović (Podgorica)

Crna Gora, podijeljeno društvo – uticaj spoljnih aktera

Nemanja Batrićević (Podgorica) *Izgubljena generacija?*

Generacijski jaz i građanska svijest u Crnoj Gori

Dinko Gruhonjić (Novi Sad) *Rusko-srbijanska medijska kolonizacija Crne Gore*

Olivera Komar (Podgorica) *Zaslužujemo li vlast kakvu imamo – dilema „istok – zapad“ kroz prizmu crnogorskog javnog mnjenja*

Nemanja Stankov (Podgorica) *Crnogorski društveni rascjep kroz prizmu vrijednosnih orijentacija*

Moderatorica: **Ivana Rondović**

11.15 – 13.15 h PANEL IV

Svijet i Zapadni Balkan – globalne krize i lokalni efekti

Govore:

Haris Imamović (Sarajevo)

Bosna i Hercegovina između Istoka i Zapada

Izudin Gušmirović (Podgorica) *Uticaj političke nestabilnosti/stabilnosti na direktne strane investicije*

Dušan Pajović (Podgorica) *Invazija Ukrajine i „ljevica“: Lekcije za Zapadni Balkan*

Sead Turčalo (Sarajevo) *Liberalna osovina na Zapadnom Balkanu: Između zapadnih aspiracija i naklonjenosti Istoku*

Jovan Ulićević (Podgorica)

Da li je ljudskopravaški narativ prevaziđen i da li odgovara današnjim izazovima

Avdo Avdić (Sarajevo)

Sukobi u Gazi u kontekstu Balkana

Taulant Elshani (Priština)

Hibridni rat Srbije na Kosovu

Moderatorica: **Sanja Orlandić**

13.15 – 13.45 h – Koktel pauza

14.00 – 16.00 h PANEL V

Nacionalni identiteti i evropske integracije: perspektive i izazovi

Govore:

Amra Hadžimuhamedović (Sarajevo)

Kulturno pamćenje u evropskoj mentalnoj geografiji i budućnosti evropskog kulturnog građanskog identiteta

Arben Sulejmani (Skoplje) *Eurointegracija Balkana: iskušenje i perspektiva*

Jelena Šušanj (Podgorica) *Crnogorsko školstvo između klerikalizma i sekularizma*

Boban Batrićević (Cetinje) *Srbija kao Iran: „šiiitski polumjesec“ i „pravoslavni luk“ – religija kao podloga za izvoz nestabilnosti*

Sanja Orlandić (Nikšić)

Promjena vlasti ili temeljnih društvenih vrijednosti

Stefan Todorović (Cetinje) *Ukradena prošlost, neizvjesna budućnost*

Fatima Mahmutćehajić (Sarajevo)

Budućnost država Jugoistočne Evrope – pravni, etički i politički izazovi

Moderator: **Đorđe Šćepović**

FCJK

FAKULTET ZA CRNOGORSKI
JEZIK I KNJIŽEVNOST

CRNOGORSKI PEN CENTAR

CRNA GORA
I ZAPADNI BALKAN:
UBRZANO
KA ZAPADU
ILI

POLAKO KA ISTOKU?

#2
CETINJSKI
FORUM
#2023

3 – 4.
NOVEMBRA
2023. ✎✎✎✎

FAKULTET
ZA CRNOGORSKI JEZIK
I KNJIŽEVNOST